

IZ VSEBINE:
 Utrinki s študentskega festivala
 Boj za Antarktiko
 Premiera Pernjakovič v Celju
 Sportna reportaža iz Nemčije

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO VII

LJUBLJANA, 15. maja 1957

ŠTEV. 9

KORAK V JAVNOST

TOVARIS PROFESOR BORIS ZIHERL ZAJEMA V SVOJE ZANIMANJE ZA SLOVENSKO KULTURNO ŽIVLJENJE TUDI DELO IN NAPORE ŠTUDENTOV NA TEM PODROČJU IN VIDI V TEM AFIRMACIJO MLADIH SIL, KI ŠELE PRODRAJO V JAVNOST. PROFESOR ZIHERL JE BIL TUDI V ČASTNEM ODBORU LETOSNJEGA ŠTUDENTSKEGA FESTIVALA

MED RAZGOVOROM, KO SMO SKUSALI ZBRATI VTIŠE S FESTIVALA, NAM JE MED DRUGIM POVEDAL TUDI TOLE:

— Najvažnejše je to, da se študentje uveljavljajo vedno bolj kot kulturni faktor. Potrebno je, da naša dorasčajoča inteligenca pričrta zavzema tisto mesto, ki ji bo v prihodnosti pripadlo, in da svoja mlada stremjenja razodeva na vseh področjih.

— Kako sodite, smo ga vprašali naprej, o našem festivalu s tega stališča?

— Svoj namen — pokazati študentsko kulturno življenje — je dosegel v tem, je njegov najgloblji pomen in uspeh.

— Kako ocenjujete misel, da bi tak festival v prihodnje še

prirajali, da bi torej postal tradicija?

— Mislim, da je prav, če bi se še prirajal. Zlasti zato, ker je s tem dana možnost za medsebojno spoznavanje študentskih kulturnih skupin iz raznih delov države.

— In na koncu, imate še kakšen predlog k izvedbi bodočega festivala?

— Ena izmed bistvenih sestavin takega festivala naj bi postal poseben večer, posvečen kritiki in publicistiki ter njenim problemom, ker študentje na tem področju še v premlado delujejo in prodirajo v javnost.

Govor tov. Branka Babiča, predsednika Novinarskega društva Slovenije na otvoritveni prireditvi študentskega festivala

Naloge študentskega tiska

Ko proslavljamo 10-letnico povojnega študentskega tiska, se mi zdi potrebno, da povemo nekaj misli o pomenu in vlogi tega tiska.

Tisk je nedvomno zelo močno orodje v rokah zavestnih družbenih sil, ki izvajajo določeno politiko in za to politiko propagirajo določene ideje in težnje. Povojni študentski tisk v nekem smislu pomeni nadaljevanje tradicije predvojne naprednega študentskega tiska, seveda v povsem drugačnih pogojih, v pogojih zmage, idej in teženj, za katere se je tisk že pred vojno boril.

Predvojni napredni študentski tisk je veliko prispeval k politični usmerjenosti tedanje učne mladine v naprednem smislu, ker je ta tisk pravzaprav odražal določene težnje naprednih družbenih sil predvojne Jugoslavije. Znan je, kako se je velik del predvojne mladine v boju za

nenehno povezuje z razvojem in napredkom naše socialistične skupnosti. Nešteto konkretnih problemov je, s katerimi se srečuje današnja študentska mladina pri svojem učenju in delu. Tu so problemi učnega načrta in sistema dela, materialni in družbeni problemi, problemi politične vzgoje itd. Marsikdaj se srečamo tu še z veliko težavo in še z mnogimi neresenimi vprašanji kot je slučaj na vsem področju naše družbene dejavnosti. Zato so potrebni neprestani napori, iskanje novih poti, novih oblik in metod dela, da bi premagali ovire. Tu ima študentski tisk široko področje problemov, tu je tudi današnja »Tribuna« našla svoje področje pisanja in obravnave problema iz življenja, dela in učenja študentov, katerih glasilo je.

Če bi iskali slabosti v pisanju današnje »Tribune«, bi jih pravgotovo našli, namreč da ta ali oni problem ni bil obravnavan ali pa je bil premalo obravnavan, ni bil osvetljen s vseh strani in dovolj zanimivo itd. Torej našli bi jih kot jih najdemo povsod, kjer se neko delo opravlja. Sicer pa tu ni mesta, da bi o tem podrobneje govorili. Vendar pa bi v zvezi s tem želel povedati eno misel, ki se mi zdi važna, da bi jo »Tribuna« bolj in z vsjo resnostjo obravnavala. »Tribuna« obravnava predvsem probleme, s katerimi se študentska mladina srečuje v svojem delu in življenju na univerzi, ki so torej

v nekem smislu povezani s študijem na univerzi in z dobo, ko in študij traja. Zdi se mi pa, da manj piše o problemih ki bodo prišli za to mladino potem, ko bo študij končala in odšla v svoje poklice. Mislim, da je prav, če omenim dejstvo, da naša socialistična družba daje relativno mnogo sredstev da omogoči čim širšemu krogu mladine, da gre na univerzo, da se tam učil in čim hitreje in uspešneje usposobi za svoje življensko delo. Naša družba rabi dobrih in sposobnih kadrov za vsa področja naše družbene dejavnosti. Ona rabi čimveč sposobnih graditeljev socializma. Naši študentje, ko odhajajo iz univerze v svoje poklice, bi morali odhajati z večjo politično in družbeno zavestjo, da namreč predstavljajo važen faktor v izgradnji socialističnih družbenih odnosov v naši državi, da naš razvoj v smeri delavskega in družbenega upravljanja in razvijanja komunalnega sistema terja vedno bolj politično in družbeno zavestne graditelje naše družbe in da oni s svojim znanjem in sposobnostjo k temu razvoju lahko mnogo prispevajo in s tem prispevajo k hitrejšemu dvigovanju materialne in kulturne ravni našega človeka. O teh problemih mislim, da bi morala »Tribuna« mnogo več pisati in tako doprinesiti k temeljitje študentov v take zavestne graditelje socializma.

Tudi tem mislim naj bo posvečen študentski festival — Festival študentskega tiska.

Zveze študentov Jugoslavije je dobilo na razpolago planinski dom na Metakliji.

Še vedno programi, izpiti...

Dne 22. aprila je imel študentski predstavnik v univerzitetnem svetu, tovaris Dolanc sestanek z zastopniki posameznih združenj. Na njem je seznanil navzoče študente s svojim delom v svetu in s problemi družbenega upravljanja na univerzi. O problemih, o katerih je govoril, so potem tudi obširno diskutirali. Sestanka se je udeležilo okoli 70 študentov.

V svojem razpravljanju so se študentje vrteli predvsem okoli študijskih problemov. Najprej so se lotili še vedno neresenega problema izpitov, saj bi režim, po katerem bi lahko delali izpit le trikrat in že tretjič pred komisijo, študente precej prizadel. Študentje so bil mnenja, da s tem trajanje študija ne bo skrajšano. Seveda so se zavedali, da so neuspehov pri izpiti večkrat krivi sami, toda prepričani so, da je za neuspeh pri izpitu

tudi vrsta objektivnih vzrokov. Čudno je namreč, da pa-de pri izpiti na primer na nekaterih oddelkih tehniške fakultete 5 do 10 odstotkov, nekje celo 14,3 odstotka. Levil delež krivde za tako stanje nosijo nereseni študijski programi, slabo organizirane vaje, premajhna predavalnice itd.

Študentje so v svojem nadaljnjem razpravljanju poudarili, da izpit ni privatna zadeva v profesorjevem kabinetu, ampak da je pri opravljanju izpita potrebna vsa resnost tako študenta kot izpraševalca. Povečano kontrolo pri izpiti pa statut univerze že predvideva. Zakon o univerzi in statut univerze bosta vsebovala določbe o rednih izpitnih rokih, zato bo treba dočeti, da se take določbe vnesejo tudi v fakultetne statute.

Razpravljanje o izpiti je kar samo prešlo v razpravljanje o študijskih programih. Študentje so se postavili na stališče, da sta od študijskih programov odvisna dolžina in niva študija. Študijske programe bo treba revidirati. Pri tej reviziji pa se morata študijski program in študijski načrt obravnavati skupno in ne ločeno vsak zase, kot se je to delalo doslej. Študij naj po-slej poteka točno po programu in načrtu. Pojavu, da vsebuje študijski program eno, v resnici pa se predava nekaj povsem drugega, naj bi že vendar enkrat odzvonilo.

Študijski program nekega predmeta ne zadeva le tistega profesorja, ki ta predmet predava, ampak vse profesorje neke študijske skupine, odeska ali oddelka. Zato so študentje predlagali, da bi profesorje dali pismena mnenja tudi o programih svojih kolegov.

Revizija programov bo zadelala v živo kroničen problem naše univerze: dolžino študija. Študentje so menili, da študija ne smemo krajšati samo z mehaničnim črtanjem določenih točk v programih. Pri dolžini študija odločajo še mnogi prav tako tehtni faktorji. Z administrativnim krajenjem študija pa bi bil študentje hudo oškodovani. Proti takim tendencam se bomo morali odločno boriti.

Zakon o univerzi

Izvršni svet, kateremu je bil predložen načrt zakona o univerzi, je pretres tega načrta poveril posebni komisiji. Ta komisija je pri svojem delu naletela že na več težav. Še vedno nereseno je vprašanje bodoče strukture univerze, posebno tehniške fakultete. Univerzitetni odbor je tej komisiji poslal vlogo, v kateri jo seznanja s študentskimi stališči glede študijskih programov in glede izpitov. Na sejo, na kateri je komisija razpravljala o teh študentskih predlogih, je bil povabljen tudi predstavnik študentov. Razpravljanje o vseh teh problemih še vedno ni dokončno zaključeno.

Proračun in madžarski študenti

6. maja je bila v Beogradu seja nacionalnega komiteja svetovne univerzitetne službe (WUS). Iz ljubljanskega univerzitetnega centra se je udeležil en profesor in dva študenta.

Sključanje seje je narekovala predvsem potreba po dokončnem proračunu za leto 1957 in ukrepi glede madžarskih študentov, ki so pribežali v Jugoslavijo.

Na seji so posamezni univerzitetni centri podali poročila o svojem delovanju. Ko so razpravljali o hrani, ki jo deli WUS posameznim centrom, so s precejšno pozornostjo obravnavali vprašanje, ali naj s to hrano pomagajo ZSJ pri organiziranju letovani ali pa študentom pri zajetkih in malicah. Ta hrana se porablja predvsem za kolonistični dodatek v študentskih menzah. V Ljubljani znaša vrednost te hrane 600-1000 din mesečno na šbionenta.

Ameriška vlada je sedaj dokončno ustavila izvoz odvisne hrane WUS v Jugoslavijo.

Za leto 1957 si je WUS Jugoslavije sestavil običeren program. Tudi letos bo priredil letovanje v Dubrovniku. Posamezni centri bodo iz sredstev, ki so določena v splošnem proračunu, nabavili najpotrebnejše zdravniške aparate. Lani je n. pr. Ljubljana dobila inkubator in otopilnik, vredna preko 800 švic. fr. Posamezni univerzitetni centri bodo dobili še nekaj strokovnih knjig.

V okviru pomoči tujim državam si je jugoslovanski WUS zadal nalogo, da bo, kot že večkrat, spet zbral pošiljki zdravil za Egipt in Indonezijo. Zbiranje v posameznih centrih se je že začelo.

Na koncu seje so člani nacionalnega komiteja, ki so bili na sestanku izvršnega sveta WUS v Zenevi podali poročilo o tem sestanku. Jugoslavije se je tikalo predvsem vprašanje madžarskih študentov beguncem. WUS se zavzema, da bi ameriški WUS (ZDA, Kanada) v Jugoslaviji ob sodelovanju jugoslovanskega WUS postavil zanje tabornišče. Vendar vprašanje še ni dokončno rešeno.

Otvoritveni govor na festivalu je imel tovaris Branko Babič, predsednik Društva novinarjev Slovenije in predsednik komisije za tisk pri SZDL.

svoje mesto v družbi, za svojo bodočnost povezoval s proletariatom in njegovim bojem za preobrazbo tečajnih družbenih odnosov in zmage socialistične ideje.

Povojni študentski tisk, današnja študentska »Tribuna« izhaja seveda v popolnem novih pogojih, ko ni več vprašanja boja za oblast, ko je proletarijat z revolucijo že izbojeval to osnovno in odločilno zmago in danes kot vodilna družbena sila gradi socializem. Čeravno je povojni študentski tisk sicer vezan na tradicije predvojne naprednega študentskega tiska, vendar je njegova vloga danes povsem drugačna. V prvi vrsti je danes njegova vloga oblikovati študenta — graditelja socialističnih družbenih odnosov, usmerjati ga v to, da svoji razvoj in svojo bodočnost

PET LET DELA KLUBA KOROŠKIH ŠTUDENTOV

Naši mejniki

Slika dela kluba koroških študentov je v petih letih tako dozorela in postala tako razbujana, da ji po tej kratki dobi že lahko damo neko trdnjšo vrednost. In očno. Petletna doba nekega študentskega kolektiva je primerna doba, da lahko o delu tega kolektiva izrečemo že neko določeno sodbo in objektivno mišljenje. Kajti gotovo je prav v tej dobi rasel v tej sredini kolektiv, ki je prerasel okvire vseh pričakovanih in s svojim resnim delom izoblikoval podobo mlade povojne inteligence, njena stremjenja in odločitve. Koroški samorastniki, ki so poglajni korenine iz ravenske gimnazije in ki jih družijo skupna misel na koroški kraj, so znali najti pogoje za aktivnejše in smotnejše delo v domačih krajih in so tako lahko poiskali pristne in trajne vezi z ljudmi.

V prikladni publikaciji, ki jo je Klub koroških študentov izdal ob svoje jubileju, je njegov predsednik v uvodu zapisal te-le besede: »Z vsakim letom se je večal krog študentov iz Meziške, Dravske in M-silnjske doline, ki so se v veliki vsi vključili v naše delo. Klub je postal toriče njihovih sposobnosti, potrebna študijska dopolnitev in prijetna družabna sprostitve.

Ko se je klub organizacijsko že dovolj utrdil in ko je začel s postopnim kulturnim in političnim delovanjem med domačim ljudstvom, je dobil vedno večjo oporo pri odločujočih činiteljih. Zanimali nas niso samo lokalni problemi, pač pa splošna družbena dogajanja, ker smo se zavedali pomembnosti našega socialističnega razvoja, ki dobiva v vsakim dnem jasnejše oblike in potrebuje za svojo rast ljudje močne zavesti in trdnega prepričanja. Večkrat smo se znašli v težavah in nevednostih, toda omagal nismo, ker smo imeli pred seboj jasno perspektivo in nas je pri delu vodila skupna želja, da z vsemi silami podpremo prizadevanje naših delovnih ljud, ki z velikim razumevanjem in podporami omogočajo mladini, da se lahko znanstveno izpopolnjuje in dosega čim večjo srčno kulturo.

Lep dokaz prizadevnosti

Letošnji študentski festival, ki je trajal od 26. do 29. aprila, je bil izpolnjen z raznimi kulturnimi, sportnimi in drugimi prireditvami skoraj v vseh večjih krajih Koroške. Osrednje prireditve so bile seveda na Ravnah. Na tej jubilejni prireditvi so bili tudi predstavniki zamejske koroške inteligence, pa tudi vse tisto naše izobraženstvo, ki čuti in razumeva koroška narodnostna

Med festivalom v Ravnah

Poceni letovante

Sredi smrekovih gozdov na Mežakliji stoji v porenjskem slogu zgrajen dom, v katerem bodo študentje lahko odslaj naprej letovali. Počitniški dom na Mežakliji, ki ima dve stabi, je najprej začela graditi ljubljanska univerza ob pomoči študentov, dogradila pa ga je jeseniška železarna. Doslej je lahko v njej po spoznanju z jeseniško železarno letovalo le omejeno število zdravstveno šibkih študentov. Letos marca meseca je upravo tega doma prevzel konzorcij, ki ga sestavljajo Železarna Jesenice, Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev, sindikat uslužbencev univerze, Zveza študentov Jugoslavije in Zdravstveni fond ljubljanskih študentov.

Univerzitetni odbor ZSJ je razpisal za letos od 10. julija naprej letovanje, na katerem bodo imeli člani izreden popust. Dnevna oskrbina bo znašala le 180 din. Popusta se bodo študentje lahko posluževali že pri najmanj dnevno-nem bivanju. Zaradi omejenosti mest in lažje razporeditve se je treba prijaviti vnaprej. Interesenti se lahko prijavijo na univerzitetnem odboru ob torkih in četrkih od 13. do 14. ure. Zadnji rok prijave je nepreklicno 25. maj. Zaradi lažjega poslovanja bo treba popustovico oskrbnine vplačati najprej in to do 20. junija.

Vabilo za sodelovanje

Bližajo se počitnice. Tudi vrata uredništva Tribune se bodo kmalu zaprla. Zavedamo se, kaj smo in kaj nismo storili. Da bi naš list tako kvaliteto kakor tudi kvantiteto dvignili, se obračamo na vse študente, da nam pri tem pomagajo. Dosedanje uredništvo je številčno premajhno, nekaj članov uredništva pa bo prihodnje leto tudi zapustilo univerzo. ZATO VABIMO K SODELOVANJU VSE, KI SE ZANIMAJO ZA DELO V UREDNIŠTVU IN STALNO SODELOVANJE. Delali boste lahko pri sledečih rubrikah:

1. Notranja rubrika (življenje na univerzi, problemi študija, študentske organizacije, splošno družbeni problemi itd.)
2. Mednarodna rubrika (delo mednarodnega odbora ZS, sodelovanje ZSJ z drugimi organizacijami po svetu, življenje in delo študentov po svetu — Pogoji: znanje vsaj enega tujega jezika).
3. Kulturna rubrika (študentsko in splošno kulturno življenje doma in po svetu, originalni literarni prispevki).
4. Sportna rubrika.
5. Zadnja stran (humor, reportaže, zanimivosti).
6. Tehnično urejevanje lista.

Vse kolege-ice, ki se ukvarjajo s temi problemi ali pa se zanimajo za njih in ki bi jih veselilo novinarsko delo vabimo, da se zglase v prihodnjih dneh vsak dan do 30. maja od 12. do 14. ure na uredništvo Tribune. Za vse, ki nameravajo sodelovati pri delu uredništva, pripravljamo Tribuna v drugi polovici avgusta brezplačen seminar v Ankaranu, kjer se bodo lahko na osnovi pogovorov in predavanj o novinarskem delu podrobneje seznanili z delom v uredništvu.

Prevladujejo grafike

V okviru študentskega festivala je bilo v Mali galeriji razstavljenih nekaj del slušateljev Akademije za upodobljajočo umetnost. Razstava ni bila obsejna: videli smo lahko 13 olj, 18 grafik in 11 plastik; razen tega so bila nekatera dela predstavljena tudi že prej in so starejša (srečamo tudi letnico 1952 in 1953), tako da nam ta razstava pravzaprav ni najbolj prikazala, s čim se ukvarja naš mladi likovni umetnik.

Med olji in na razstavi sploh je največ pokazal Janez Bernik. Videti je, da je Bernik slikarsko izredno sprejemljiv. Opazimo lahko najrazličnejše vplive. Njegove ženske figure te spominjajo celo na Picasso. Tudi barvno je zelo pisan, dasi prevladuje temna barva. Zelo dela, ki so tu razstavljena, pričajo, da se Bernik stilno še ne bo kmalu umiril. Zaenkrat niha njegov izraz med realizmom in abstrakcijo.

Albin Rogelj se nagiblje h kubizmu, Savo Sovre pa je razstavil dva starejša študijska portreta. Toda kot rečeno, ta razstava ni najbolje prikazala dela mladih umetnikov in bi si želeli predvsem novejših del. Prav tako pa bi si želeli samostojne razstave še katerega izmed njih, saj je bila na primer razstava Bojana Goljca pred nedavnim prav uspešna.

SRPANSKO NARODNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
ANIMATOVNA ŽURJENA SEZONA 1956-57
V sredo, 24. aprila 1957 Predstava v okviru študentskega festivala
Kranjski večer
Dolgo božično kosilo Posledica slabe večerje
Na koncu poti Na koncu poti
Krizantema

KRANJSKI VEČER

Kaj bi te vprašal...

V okviru študentskega festivala študentov ljubljanske univerze je bil v ljublj. dramskem gledališču 24. aprila »Kranjski večer«, ki so ga izvedli študentski tamburaški orkester in akademska folklorna skupina »France Marolt«.

ke Maroltove tudi študentski tamburaški orkester, ki se je s tem nastopom prvič predstavil ljubljanski publik. Po vsem vidu lahko od njih pričakujemo še velike uspehe doma in v inozemstvu, kjer je po tovrstnih orkestrskih zelo veliko povpraševanje in zanimanje.

Tako je bil »Kranjski večer«, kljub nekaterim nerodnostim, vendar prijeten užitek za ljubljanske publik. Po vsem vidu lahko od njih pričakujemo še velike uspehe doma in v inozemstvu, kjer je po tovrstnih orkestrskih zelo veliko povpraševanje in zanimanje.

LITERARNI VEČER

PROZA ŠE VEDNO NEIZRAZITA

Program so pričeli pred razprodano hišo študentje člani slov. kvinteta s slovenskimi narodnimi in takoj v začetku prijetni publiko, kar pa je v naslednji točki folklorna skupina precej odbila, zaradi nepravilnosti in slabe organizacije nastopa. Tudi ni povsem opravičila svojega slovesa, ki ga je skupina dosegla doma in v inozemstvu. Če se spominjamo samo zadnjega nastopa s ljubljanskega festivala lansko leto, kjer so presenetili in s kvinteto izvedbo ter tisto elementarno silovitostjo, ki jo vsebujejo narodni plesi, popolnoma prevzeli ljubljansko hladno publiko in dokazali, da ima tudi slov. folklor kljub temu, da je precej odmaknjena od nas in našega današnjega življenja, še vedno svojo estetsko in kulturno vrednost. Toda tokrat so vsa pričakovanja razočarali z izrazno in plesno slabo izvedenim programom, zlasti v prekmurskih plesih. Nekako so opravičili svoj sloves z zaključnim »Bunjevačkim kolom«, ki pa stilno ni spadal v okvir »Kranjskega večera«.

Nastop književnikov-studentov ob priliki festivala Tribune je izprizpal več zanimivih in razveseljivih dejstev. Predvsem je postalo očito, da so prav študentje živo prizadeti ob vprašanjih, ki nastajajo v naši kulturi, in da nanje tudi ustvarjajo in času primerno odgovarjajo. Imena nastopajočih so namerje tista, ki jih v respravljanju o mladi slovenski literarni generaciji pogostokrat navajamo in o njih burno debatiramo. Če dodamo še dva ali tri, predstavljajo ti ljudje zadnji val mladik, ki se je že več ali manj uveljavil in zavzel svoje mesto v današnjem, dostikrat nejasnem književnem prizadevanju. O do kraja jasnem in izdejanem obrazu te skupine (ki še zdaleč ni homogen) bi bilo težko govoriti, vendar pa so se skupne lastnosti, ki večino od njih povezujejo, določneje pokazale na tem literarnem večeru. Kar jih drži, je poleg težnje za modernim izrazom v poeziji kot v prozi, zlasti poskus približati se pošteno in ustvarjalno psihični in materialni stvarnosti, v kateri mi vsi danes živimo, in je domnevi v njeni protislovni mnogolčnosti. Nujna posledica takega odnosa je ne le moderna oblika, ampak tudi moderna miselnost. Ta pa odgovarja našim razmeram in našim ljudem. Najbolj obstojata poteza literarnega večera je bil občutek, da sodelujoči ne hlastajo epigonsko in neorgansko za tujo formo in idejo, ampak skušajo dati oboje iz naše situacije, pri tem pa vsteno utirati nova pota. Ta je bil živ, neposredni in glasni vtis, ki ga je poslušalec lahko odnesel. Seveda se vsi niso enako približali temu cilju. Pri tem ali pri onem je še precej zunanega, formalnega navdušenja za prenavljanje in našim ljudem. Vendar ne more biti neploeden — če je kontakt z življenjem dovolj močan — saj je neizogiben pri nastopu vsakega rodu.

Zlote oblikovnega in vsebinskega elementa je bilo najbolj srečno in najbolj organsko in najbolj v poeziji, ki je bila steber večera in je dala s svojimi dorozornimi produkti osnovni ton prireditvi. Brez dvoma je to dokaz, da imamo pred sabo nekaj izdelanih pesniških osebnosti. Z izjemo Gregorja Strniše so vsi po tej bolj ali manj radikalni pristopi modernizma, a so tuje impulze v glavnem osebno predelali. Poslušalci so toplo sprejeli vse nastopajoče, od katerih so pesmi Vena Tauferja (Brez naslova, Elegija v prozaičnem taktu, ciklus Melanhollia drugega ekolona) primer osebne, neposredne, čustveno polne, po vsebini in obliki današnjemu ovesečenemu človeku domače poezije. Ugodno je presenetil Jože Snoj, ki iz najboljših slovenske lirike tradicije gradi svoj stil, kakršni je sveže zaraven v šestih pesmih: iz »Dnevniška političnega kitarista«, Makedonec Aco Popovič je tenkočuten učenc modernne evropske lirike. Smisel ima za lepo in subtilno metaforo. Njegove pesmi smo elišali v prevodu Vena Tauferja, bral pa jih je avtor tudi v makedonskem, Gregor Strniša in sarajevski gost Radivoje Marinković sta bila v svojem pesniškem izrazu najbolj enotna in uravnotežena, obema je skupen tradicionalni verz, verjetno sta od vseh najboljja svojem cilju. Strniša učinkuje s skrbnim, metafor polnim slogom, predvsem pa z intenzivnostjo svoje zaščite, a zato toliko bolj silovite pesniške izpovedi, ki niso večasih naših nečesa starinskega, Marinković je za razliko bolj usmerjen v izrazne probleme. Njegova jedrnat in s čustvom naravnost nabita lirika sledi uspešno domačemu izročilu (Ujevič Marinković je požel največ odobranja). Urednik beograjskih »Vidikov« Mirkočević je recitiral pesmi treh svojih sodelavcev (Vojvodić, Mijović, Suić).

Proza je bila na žalost vse preveč neizrazita in nezgovorna. Modernistična stremjenja so bila sicer tudi tu jasno vidna. Podoba o mladi novelistiki pa bi si bilo na podlagi treh prišpevkov najbrž nemogoče ustvariti, Peter Božič se e predstavljal z iskreno napisano Pravilica o srcu, ki je bila ugodno sprejeta. Jože Hudeček se vzoruje pri modernih prozi, odkljuje ga sbrani in discipliniran stil, obravnava sodobne probleme, večkrat pa bralca moti arizem. Matjaž Kmecl je prebral deljane iz svoje pirandellovske pisane drame, ki pa s svojo meditativnostjo utruga.

Na koncu moramo žal povedati, da je bila organizacija sicer tehtnega literarnega večera precej slabo pripravljena.

PREDSTAVA AKADEMIJE ZA IGRALSKO UMETNOST V LJUBLJANI

Dvoje del, tri interpretacije

V okviru študentskega festivala so slušatelji 4. letnika Akademije za igralško umetnost v Ljubljani prikazali Matkočevićevo enodejansko »Krizantema« in odlomke iz drame »Na koncu poti« istega avtorja. Obe deli, ki obravnavata isto snov, sta se primerno ujemale, tako da sta v svoji smiselni enoti. Motila pa je druga stvar. V teku večera se je za sedba vlog menjala, tako da so glavni vlogi interpretirali kar po trije igralci, oziroma igralke. Nekako bi se razumeli, da so v »Krizantemi« zasedeni drugi igralci kot v »Na koncu poti«, ker bi bilo s tem po-

udarjeno, da imamo opravka z dvema komadoma. Da pa se menja zasedba v istem delu, se mi zdi nepotrebno in nesmiselno.

»Na koncu poti« je režiral Janez Vrhunc. Njegova močno psihološko poudarjena koncepcija popolnoma ustreza delu. Nekoliko manj posrečena je režija »Krizanteme«, ki jo je pripravil Janez Drozg. Vendar med obema deloma ni večjih razlik, tako da se tudi po režijski in igralški platji lepo ujemata. Dokaj nad ostalimi kolektivi stoji Leopold Bibič. Našel je svoje lastni izraz, ki ga pri ne-

Predstava Studentskog kazališta iz Zagreba

Tennessee in Wilder

Edino gostovanje študentske kulturno umetniške grupe iz druge republike, je bila predstava zagrebškega študentskega gledališča, ki je bila ob enem ena najkvalitetnejših predstav študentskega festivala. Nastopili so z dvema enodejanskama: z Tennessee Williamsa dramo Posledica slabe večerje in dramo Thorntona Wilderja Dolgo božično kosilo. Oba avtorja spadata med najznačilnejše pisce današnjega časa in opisujeta človeka v okviru nesigurne, mučne vsakdanjosti. Dolgo božično kosilo je simbolično pripovedovanje o dogajanju in življenju neke družine skozi tri generacije, gledano pri vsakoletni in tako nikoli dokončani božični večerji. Enostavnost scene, omejena samo na mizo, stoli in tri simbolična vrata (rojstvo, življenje, smrt), markiranje večerje (kar smo lahko videli tudi pri Našem mestu) daje igralcem vse možnosti,

da v igro do skrajnosti izrazijo s skupimi besedami vse vzdušje življenja treh generacij. Vsi interpreti vlog so s svojo igro prispevali k odličnemu uspehu predstave, ki so jo gledalci sprejeli z vsestranskim navdušenjem. Posebno so prišli do izraza Zora Mučič, Marija Kohn, Dinko Kračnik, Vianja Stahučič in Veljko Chytil. Tennessee Williams je še krajši in še bolj simboličen v drami o egocentričnosti in nerazumevanju bližnjega. Tu je bila najboljša Marija Kohn v vlogi nemirne tete Rože, medtem ko je bil Archie Lee Draga Bahuna v vlogi silovitosti, na trenutke preveč vsiljiv. Obe predstavi je dobro zrežiral Bogdan Jerković, medtem ko je enostavno a efektno sceno postavil Zeljko Zagota. Zagrebčani so nas vseskozi prijetno presenetili in je škoda, da niso naleteli na večje zanimanje ljubljanske publike.

Proza je bila na žalost vse preveč neizrazita in nezgovorna. Modernistična stremjenja so bila sicer tudi tu jasno vidna. Podoba o mladi novelistiki pa bi si bilo na podlagi treh prišpevkov najbrž nemogoče ustvariti, Peter Božič se e predstavljal z iskreno napisano Pravilica o srcu, ki je bila ugodno sprejeta. Jože Hudeček se vzoruje pri modernih prozi, odkljuje ga sbrani in discipliniran stil, obravnava sodobne probleme, večkrat pa bralca moti arizem. Matjaž Kmecl je prebral deljane iz svoje pirandellovske pisane drame, ki pa s svojo meditativnostjo utruga.

Častni gostje na otvoritveni prireditvi festivala: prof. Boris Zihert s soprogo, prorektor prof. Anton Huhel, tov. Branko Babič predsednik Društva novinarjev Slovenije in rektor prof. dr. Božidar Lavrič

Samo vprašanje ob robu...
...nekaterim ljubljanskim časopisom. Ali res ni bilo vredno, da bi morda tudi o ŠTUDENTSKEM festivalu kaj napisali, ne da bi mi morali najeti lastne opazovalce? Ali je bilo res potrebno, da smo morali pri dveh ljubljanskih dnevnikih, ki domujeta pod isto streho, naravnost vsiliti tistih nekaj vrstic, s katerimi bi radi opozorili ljubljance na prireditve? ZAKAJ TAKO?

Koroški Slovenci in avstrijska državna pogodba

Pred kratkim je predstavnik državnega tajništva za zunanje zadeve FLRJ na redni tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje obsejal vprašanje pravice slovenske in hrvatske narodne manjšine, ki jih omejujejo nekateri krogi v Avstriji. Na vprašanje, kaj misli o tej dejavnosti, je predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva izjavil: »Poudariti moram, da pravilno uveljavljanje avstrijske državne pogodbe ne more pomeniti zavračanja že obstoječih niti odredkanj zagotovitve pravice nacionalnim manjšinam, ker bi bilo to v nasprotju z duhom državne pogodbe in prevzetno obveznostjo, obtem pa bi tudi negativno vplivalo na odnos med obema državama. Razumljivo je, da sta naša javnost in vlada resno zaskrbljeni zaradi vesti, ki jih dobivamo iz Avstrije in ki se nanašajo na status tamkajšnje jugoslovanske manjšine. O tem prečnem problemu naše manjšine na Koroškem prinašamo sestavek, ki osvetli obveznosti, ki jih je Avstrija prevzela ob podpisu državne pogodbe.

Leta 1955 se je vzdušje hladne vojne precej umirilo zaradi novih, stvarnejše obravnavanj mednarodnih vprašanj. Marca tega leta je vzbudilo precejšnje presenečenje povabilo sovjetske vlade avstrijski, naj pošlje v Moskvo svoje predstavnike. Avstrijska vlada se je povabila rade volje odzvala in sam kancler Raab je vodil delegacijo. V Moskvi so razpravljali o pripravah za državno pogodbo in o umitju sil z avstrijskega ozemlja. Raab je zagotovil sovjetski vladi nevtralnost Avstrije in tako

je Jugoslavija prva pristopila k tej pogodbi s tem, ko jo je Zvezna ljudska skupščina novembra 1955 ratificirala. Avstrijska državna pogodba je bila 30. julija 1955 objavljena v Uradnem listu »Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich« in je postala od tega datuma dalje v avstrijski republiki obvezen državni zakon. Sklenitev avstrijske državne pogodbe ima velik pomen za Slovence in Hrvate v Avstriji. Kakšno pravno zaščito jim nudi, oziroma jim je dolžna poskrbeti avstrijska republika, ki je podpisala in ratificirala to pogodbo? Slovenci na Koroškem in Stajerskem ter Hrvate na Gradščanskem uživajo dvojno pravno zaščito: kot avstrijski državljani in kot pripadniki narodne manjšine. Avstrijsko državljanstvo jim je zajamčila še prva avstrijska republika v Saint-Germainski pogodbi 10. septembra 1919 v 64. členu poglavja o varstvu manjšin, ki določa: »Avstrija prizna pravico do državljanstva vsem osebam,

ki so v času, ko je pogodba dobila veljavo, imeli domovinsko pravico v avstrijski državi in ki niso državljanji kakšne druge države.« Kot avstrijski državljani so Slovenci in Hrvate po vseh veljavnih ustavnih zakonih izenačeni z ostalimi Avstrijci ne glede na raso, spol, jezik in vero. Enakopravnost vseh avstrijskih državljanov pa je še posebno poudarjeno v 6. členu avstrijske državne pogodbe. 1. Avstrija bo poskrbela za vse potrebne ukrepe, da bodo zaščitene vse osebe pod avstrijsko oblastjo, ne glede na raso, spol, jezik in vero, da bodo uživale človeške pravice in osnovne svoboščine, vključno s svobodo izražanja svojega mnenja, tiska in objave, verodostojnosti, političnega mnenja in javnega zborovanja. 2. Avstrija se dalje obvezuje, da zakon, ki so v veljavi v Avstriji, niti po svoji vsebini niti po svojem izjavljanju med avstrijskimi državljanji ne bodo na račun njihove rase, spola, jezika ali vere diskriminirani, niti ne bodo imeli za posledico diskriminacije glede na njihovo osebo, premoženje, poslovanje, poklicne in finančne interese ali pa na drugem področju. Uživanje omenjenih splošnih državljanjskih pravic je odvis-

no od konkretnega družbeno-političnega sistema v Avstriji, ali bolje rečeno — od njene notranje demokratične ureditve. Se posebej pa so Slovenci na Koroškem in Stajerskem ter Hrvate na Gradščanskem zaščiteni kot narodna manjšina. Borba za manjšinsko pravno zaščito je postala posebno aktualna, odkar so bile zavrnjene jugoslovanske zahteve o priključitvi Koroške. Doslej sta veljala v Avstriji na področju manjšinske zaščite dva glavna vira: 1. Osnovni državni zakon, ki velja od 21. decembra 1867 in vsebuje v okviru splošno-državljanjskih pravic tudi člen 19 — pravice posameznih narodnosti v državi. 2. Saint-Germainška mirovna pogodba od 10. septembra 1919, ki ima posebno pomen za varstvo manjšin. Ta dva manjšinsko zaščitena vira sta veljala v Avstriji pred drugo svetovno vojno tudi za Slovence na Koroškem, v kolikor je bilo odvisno od dobre volje vladajočih oseb v Avstriji. To sta splošna predpisa o manjšinah, ki pa konkretno ne omenjata Slovencev in Hrvatov kot narodni manjšini in ravno to so avstrijsko-nemški šovinisti vedno izrabljali in po svoje dokazovali, da Slovencev na Koroškem

tedaj, kadar se te vrtila združijo z lastnim izkustvom, lahko nastanejo velike igralске stvaritve. Jože Koruza

Usni časopis PREIZKUŠENA NOVOST
V okviru letošnjega študentskega festivala sta bila tudi dva usna časopisa in sicer v nedeljo 21. aprila v menzi študentskega naselja in dan poznaje v klubski dvorani na Miklošičevi cesti. Nastopili so člani vseh jugoslovanskih študentskih listov, razen zagrebškega »Studenta«, ampak po običajnem beograjskega »Studenta« je bral zanimivo anketno s naslovom »Za ljubezen, za denar, za mir,« Urednik sarajevskih »Naši dan« je prebral nekaj svojih pesmi, član uredništva »Student«-ski zbor pa je prebral reportažo »Vlak odhaja v življenje.« Član uredništva beograjskega študentskega književnega časopisa »Vidje« je govoril o kulturnem življenju Beograda in o vlogi mladih pisateljev in pesnikov. Člani Tribune so pripravili nekaj živih intervjujev in pogovorov, reportaž in zasebnih sestavkov. Na koncu moramo zapisati, da je bil kljub zanimivemu programu obisk zlasti v študentskem naselju zelo slab, kar kaže na mrlylo in nezanimanje precejšnjega števila študentov.

MEDNARODNO ŠTUDENTSKO SODELOVANJE DANES

Najkoristnejša in tudi najbolj pogosta oblika sodelovanja med nacionalnimi študentskimi zvezami so direktni kontakti. ZSJ sodeluje z več kot 60 nacionalnimi študentskimi organizacijami.

Podpredsednik CO ZSJ, PERO IVAČIČ, je za vse jugoslovanske študentske časopise napisal članek o mednarodnem študentskem sodelovanju, katerega prvi del objavljamo v nekoliko skrajšani obliki.

MSS — BLOKOVSE TENDENCE

Ko so takoj po vojni ustanovili MSS, se je mislilo, da bo najbolje pomagalo študentu pri sodelovanju in se zaradi tega večina nacionalnih organizacij vključilo v MSS.

tedanjih političnih razmer oziroma hladne vojne.

Tako je hladna vojna zavrla razvoj za univerzalno sodelovanje, ki se imelo po vojni idealno priložnost, da se uresniči in da se študenti združijo.

te odločbe tudi v praksi izvajajo, čeprav niso obvezne; dalje ima vsaka delegacija pravico, da pove svoja mnenja in predloge, skuša doseči skupno stališče in sodeluje tam, kjer ji možnosti to dopuščajo.

Tako stanje ni dolgo trajalo. Nekateri organizacije se nikakor niso mogle odrediti, da ne bi vsiljevale drugim svoje politične nazore in to ne samo pri diskusijah izrecno političnega značaja, ampak

IZ GHANE

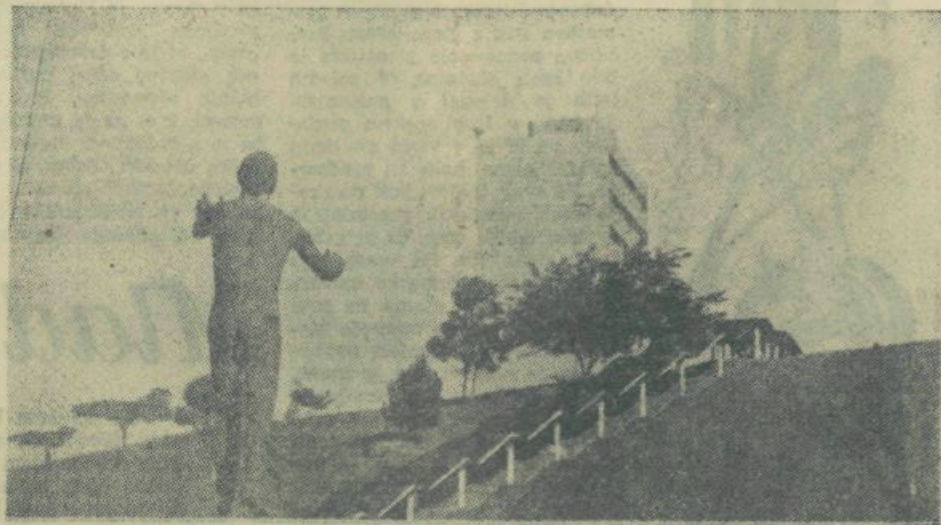
ŠTUDENTI IN POLITIKA

Dobra dva meseca je od tega, ko je v Afriki nastala nova neodvisna država Ghana, prejšnja angleška kolonija Zlata obala.

Značilno za vsa politična akcija študentov je, da niso propagandne in zunanje hrupne. Ta navidezna zunanja mirnost zapelje tuje, da govore o paradoksu, če kako to, da se študenti Zlate obale ne zanimajo za politiko, saj bi morala borba za neodvisnost zajeti predvsem študente.

»KVIŠKU, K LUČI!«

... tako imenujejo simbolični kip slepa, ki stopa po stopnicah k centralnemu poslopju, univerzitetni knjižnici, univerze v Panami.

... tako imenujejo simbolični kip slepa, ki stopa po stopnicah k centralnemu poslopju, univerzitetni knjižnici, univerze v Panami.

GEOFIZIKALNO LETO — ISKANJE RUD

Antarktika, do nedavnega še pozabljeni in zapuščen kontinent, stopa vse bolj v ospredje na odru velikih svetovnih dogodkov.

V zvezi s tako imenovanim geofizikalnim letom se je podala na Antarktiko cela vrsta odprav. Njihov namen je, kakor sodijo, raziskati meteorološke pojave, podnebje, delovanje sončnih žarkov, zemeljski magnetizem itd.

Takšne napovedi niso povsem brez osnove, če upoštevamo dejstvo, da so si nekatere države že kar razdelile Antarktiko med seboj. Prišlo pa je tudi že do ostrega diplomatskega spora med Argentino in Čile na eni in Veliko Britanijo na drugi strani.

ZGODOVINSKI ARGUMENTI

Britanci pa niso preveč navdušeni nad mislijo, da bi morali zapustiti Grahamovo zemljo. Zatrjujejo, da imajo pravico do nje, ker so bili prvi, ki so jo odkrili in prvi, ki so jo tudi osvojili.

Argentina nastopa z istimi zgodovinskimi argumenti kot Čile, le s to razliko, da si ne lasti samo pravice nad Grahamovo zemljo, temveč tudi nad Falklandskimi otoki.

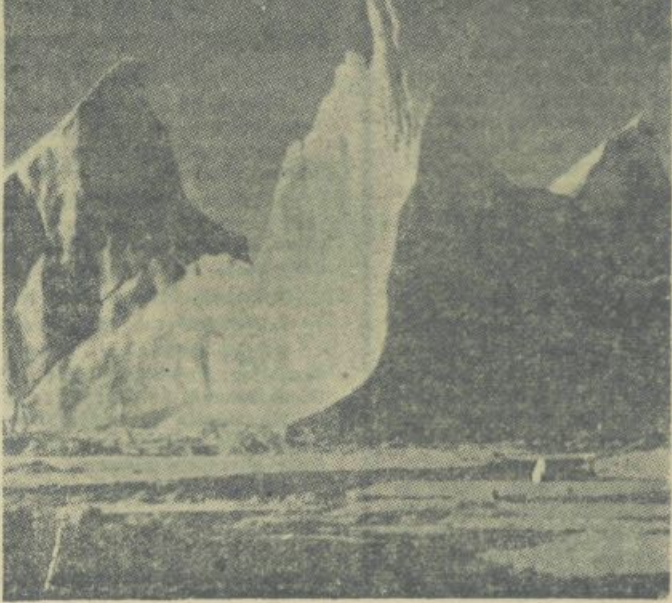
Boj za Antarktiko

Toda že leta 1932 je prišlo do večjega incidenta na Grahamovi zemlji, ki je vzbudil tudi pozornost svetovne javnosti.

GOSPODARSKA IN STRATEŠKA VREDNOST ANTARKTIKE

Do nedavnega je bila gospodarska in strateška vrednost Antarktike še zelo dvomljiva. Celino sestavljajo v glavnem le visoke planote; to področje spada med najbolj hladne predele sveta.

Doslej je objavilo svoje zahteve do Antarktike sedem držav: razen Velike Britanije, Čilea in Argentine še Nova Zelandija, Avstralija, Francija in Norveška.

nega sporazuma. Zato ni čudno če težeje take meje kar ena preko druge; če bodo prišli nekoč res razdeljevati Antarktiko, bi imeli diplomati kar precej dela, če bi hoteli izgladiti vsa nasprotovanja.

Podobno je tudi sovjetsko stališče. Rusi se zavzemajo za internacionalizacijo Antarktike in poudarjajo, da imajo tudi oni pravico sodočelati o prihodnosti tega kontinenta; ruska pomorščaka Beninghausen in Lazarov sta že v 18. stoletju plula okrog Antarktike.

Proti Sovjetski zvezi in njeni »antarktični« politiki so spustile nekatere države celo salvgo protestov. Pojavila se je domneva, da hočejo Rusi zadržati svoje oporišče Mirnyj tudi po preteku geofizikalnega leta.

Danes ne pripada Antarktiki formalno še nikomur. To je zaenkrat in vseeno v nekakšno torej naj bi spodil kdo koga z nje? In navsezadnje: ali ne bi bilo pametneje sestiti za zeleno mizo in se sporazumeti o tem vprašanju čimprej, dokler ne bo prepozno?

POROČENI, NEPOROČENI

V Beogradu so priredili anketo »Za ljubezen, za denar, za mir«. 8 vprašanih študentov o poroki, ljubezni. Zakaj se poročijo, kje so se spoznali itd.

Na splošno poroka ni kaj dobrega ne v pivu na dolžino študija, kajti s poroko odpade vse podpore staršev in treba je prijeti za delo, da se bo družina lahko vzdrževala.

Interesi, ki so izven družine, se z zakonom zmanjšajo, posebno pri ženskah, poveča pa se zanimanje za intelektualno udejstvovanje in delo. Največ študentov se poroči po četrtem letu študija, okrog 60%, samo 10% pa je takih vročekrvncev, ki se podajo v zakon že po dveh letih študija.

Ce pogledamo to vse skupaj, lahko ugotovimo, da študentski zakoni le niso tako strašno negativna in že tolikokrat kritizirana stvar.

Tako torej Finci. Mislimo, da so pri nas problemi podobni. Za konec pa še podatke iz Študentskega lista iz Zagreba, ki pravi, da večina ženi študentov v Zagrebu hod v službo, da bi vzdrževala svoje tuje. In v glavnem so žene tudi starejše...

Književnost na straži

Jože Pogačnik

Za nastanek pripovedništva med narodnoosvobodilno vojsko ni bilo prvih pogojev. Doba, ko je pisatelj-partizan pisal na koljenih, sleherni hip pripravil, da sprejme boj s sovražnikom in iz sveta svoje domišljije pade v kruti svet realnosti, ni nudila potrebne zbranosti. Po drugi strani tudi ni bilo primernih publikacijskih možnosti. Zato je delavnost na tem področju omejena na krajske črtice, novele, zlasti pa na reportaže in preproste agitacijske in propagandne spise. V njih se plečejo motivi iz osvobodilnega boja. Pogostoje pa sta prikazana ozadje in človek zaledja, kot pa kraj, na katerem sta se neposredno spopadla zver in njena uporna žrtev. V teh dneh so podane preseljive podobe fašističnih grozodejstev, povezanost partizanske vojske z ljudstvom, strahni napori in teške žrtve. Kot so bile moči, ki so vplivale na nastanek teh prozaičnih del silovite, tako so tudi njih končne izvedbe elementarne.

Pisatelji, ki so že pred drugo svetovno vojno slutili zarjo lepših dni in v svojo slujno tudi izpovedali v delu, so se v dobi narodnoosvobodilnega boja še globlje povežali z ljudstvom. Postali so kot drevo sredi viharja, po katerega žilah se pretakajo sokovi zemlje, preko njega pa rjove neurje s svojo uničujočo silo. S svojim pisanjem so izražali le tisto, kar je živiralo iz ljudstva, kar sta narekovali potreba in čas. Četudi je pisatelj hotel prikazati kak bolj sončen dogodek, se mu je pero zatikalo in sad je bil grenak ter žalosten, kot je bil tupek čas, v katerem so taki poskusi nastajali. Bilanca tega književnega prizadevanja je bil 1. 1945 Slovenski zbornik. V leposlovnem delu so sodelovali Prežihov Voranc, Juš Kozak, France Berk, Milko Kranjec, Anton Ingolč, Tone Seljakar, Bogomir Magajna idr., s pesmimi so ga obogatili vsi živi poetje, od mlatih tovarišev-pesnikov pa so izbrali najboljša in najlepša, svoj pečat pa so mu vtisnili tudi kulturni in politični zgodovinarji ter publicisti. Zbornik je neke vrste enciklopedija narodnoosvobodilnega slovstva. V njem je osnovna nota: občutek veselja nad premaganim trnomočem, zavrt se v celo vrsto odtenkov misli in čustev, ki so se javljali ob spominu na veliko preizkušnjo, obenem pa tudi optimistično načelen pogled v prihodnost.

Tvorci aktualne politične in propagandno-informativne publicistike so bili Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Boris Zihert, Tone in Vida Tomšič idr. Njihova tematika je izrazito sodobna, služi konkretnim ciljem ideološkega boja. V skladu s tem je tudi slog stvarjen in se le pri Zihertu rahlo barva s osebnostno-čustvenim podtonom. Emocionalno zavzetost je ohranil Josip Vidmar, ki je pisal kulturno-ideološko publicistiko. S svojih nazorskih vidikov je le-temu podoben Edvard Kozbek.

Pravemu leposlovlju pa se je najbolj približal Bogo Flander — Klusov Jož, ki za prozo pomeni isto kot Kajuh za poezijo. V njegovem delu gre predvsem za človeškost, plemenit heroizem, preprostost podajanja in za človeka v dogodku. Bil je razmeroma močan leposlovnih talent, ki je kasal največjega smisla za prozo ustvarjalnosti. Miran Jacz je hotel v nekonzistentnih novelah podati prehod meščanskega pripadnika v novega človeka. Med ostalimi je omeniti močno lirsko in slovesno nastrojena Metoda Mikulca, reportažnega Mateja Bora, samouka Andreja Pagona, pisca kmečke povesti (Partizanska mati) Janca Perovička-Pelka in že vrsto drugih (France Stiglic, France Vreg, Jože Brejc, Cvetko Zagorski, Ivan Potrč, Karel Grabeljšek, Dušan Moravec, Franček Bohanec itd.).

Vse te ustvarjalce odlikujeta svobodoljubnost in vera v nov svet. V največjih težavah so našli toplo, priskočno besedo, s katero so lajšali gojenje svojemu ljudstvu. Novi zgodovinski prelomni čas je zbudil tudi nove oblikovalce mnogostranske bujnosti življenja. Osrednje hotenje, ki jih napaja je, govoriti o življenjski radosti, o razvoju narodovih sil, poudarjati junastvo in veličino človeka. Smoter temu hotenju je in graditvi novih družbenih odnosov in v oblikovanju novega človeškega elosa.

Dramatika je v letih osvobodilnega boja poganjala svoje mladike še teže kot proza. Kljub temu pa so klile prve kalle. Prvi in najbolj usmerjeni rod so dale v Bonovem dramskem opusu. Le-ta je povezan z nastankom prvega partizanskega teatra poletja 1942 v Kočevju. Zanj so poleg Bora začeli pisati tudi drugi, toda ofenziva je uničila vse lepe nade. Po propagandnih skečih Gospod Lisjak in Ječa je Matej Bor nastopil s svojo Težkouro. V njej gre za atentat na gestapoveškega volhna. Ob tem osrednjem dogodku so podani trije tipi ljudi, ki med sabo debatirajo o »staremi« in »novem« človeku. Profesor Saša je »pristaš« schopenhauerjanske misli in zagovarja sredinsko stališče, ki je rahlo obarvano s pesimizmom. Njegov brat Matjaž je romantično zaverovan v novi svet. Njegovo jedro je zdravo, mladenič si skuša najti pravo pot. Med obema fantoma pa niha oče, ki končno zasluti podobo novega človeka v sinu Matjažu, ki je glasnik boja, svobode prihodnjih dni. Teška ura je pravzaprav bolj odsev vprašanj, ki so grebla po avtorju, ki so trkala na njegov razum in zahtevala odgovora. To je drama notranje poglavljenosti, česar pa ni mogoče reči o Borovih Razstiranjih. Ti imajo uspešno dramaturško gradnjo in so pravi vrtnice razgibane, zamotane in napete zgodbe. Je to prava ljudska igra, ki jo odlikuje ne le domača snov, ampak tudi zanimivo podane figure, avtorjeva partizanska zavest, njegova protifašistična napadalnost in vedri življenjski optimizem. Gibalo vsega dejanja je, ali je verjeti partizanu Miholu in dr. Mroču, ki se zatečeta v mlin starega Rutarja, prave stajarske grče. Ob tem usodnem vprašanju se pleče zgodba, ki je prežeta z romantično in kriminalno napetostjo. Središče drame pa je ljubzenski trikot: Mihol — Rutarjeva hči Vida in gestapovec Ferlež, ki pod krinko šlegala živi v mlinu. Zaključek je zamagovit, Mihol in Vida se najdeta, Ferlež je razkrinkan, vsa Rutarjeva družina pa odide med graditelje novega sveta. Razstiranci so kot mozaike, sestavljeni iz različnih tipov, ki so nastopali med zadnjo vojno.

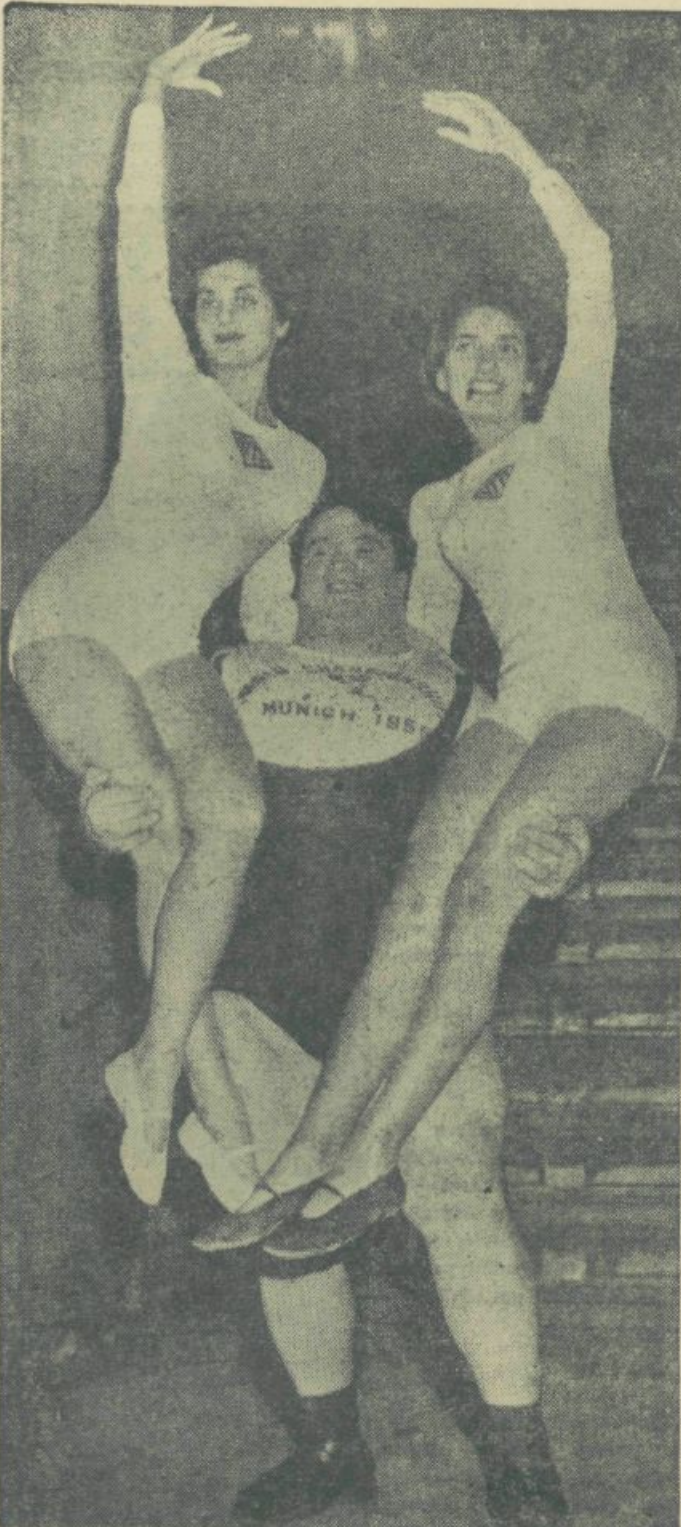
Prava ljudska igra je postala tudi Klopčičeva Mati, ki puško padlega sina da svojemu drugemu otroku in ga pošlje v gozdove. V njej je Klopčič prikazal, kako je veliki čas delal iz sloščev junake, kako so se osebe koristile podrejalne skupnosti, opozoril je na trpkobolno partizanski mater, ki so izgubljale svoje najdražje, kri svoje krvi, a so se zavedale, da je to njihov prispevek na oltar domovine in svobode.

Mati je tudi junakinja krajskega delca Boža Vodučka z naslovom Zene ob grobu. Zunanja oblika te igre v petih prizorih je nekakša obnovitev starogrškega oratorija. Svobodna ritmična proza, žalni kor in samo ženske osebe so značilnost tega delca. Socijalno so bili pomembni dramski teksti Viharna Zupana, napisani na propagandno in tendenčno protirostno teho (Punt, Rojstvo in nevihti, Tri zaostale ure).

Ob tej, resneje zastavljeni dramski tvornosti, so se gradili prigodniški skeči. Pisali so jih Sergej Vošnjak (Borba), Majda Štuc (Obitek), Vida Brest (Skričav) idr. Ponekod je šlo zgolj in samo za igralško improvizacijo, ali pa je življenje neposredno prehajalo v teater in teater v življenje.

Naša književnost je v letih narodnoosvobodilnega boja (1941—1945) usmerjala silnice v tele smeri: krepji jo vera v napredek in življenje, ustvarjanje je izraz trpljenja in prizadevanja našega ljudstva, napaja jo radost in strastna volja do življenja, odločna bojovitost in povezanost s stvarnostjo, velike žrtve in junastvo celote. V skladu s tem premanjnitelj slovstvenega žarišča je postal tudi umetniški izraz preprost, stvarjen in naraven. Ustvarjajoč v duhu življenjskega realizma nastopa z naprednim pojmovanjem človeka in njegovih pravic v svetu proti miselnim ostankom fevdalne in buržoazne dobe. Rod književnikov, ki se je izročil v ognju domovinske vojne delu za skupnost, je morda zares žrtvoval večje estetske dosežke, toda s tem samo potrdil svojo zvezanost z ljudskimi bolečinami in veseljem. Ko je šlo za golo eksistenco, za življenje in ohranitev, se je v ta boj postavila tudi književnost. V tem je samo nadaljevala razvojno linijo, ki jo je s svojo socialno in domovinsko pesmijo začel Srečko Kosovel, jo nadaljeval zlasti Ivo Brnčič in se je direktno preselila v partizansko liriko. Proza je bolj odvisna od trenutne zgodovinske situacije. Za globljo videnitev v razvoj ji je primanjlovala časa. Vendar pa vsaj Bogo Flander in morda še kateri, raste iz naše tradicije klasičnega realizma. Dramatika je skušala vsaj pri Borovi Težki urji poglabljati družboslovno in psihološko analizo meščanskega in malomeščanskega okolja, kot jo je pri nas začel — uspešno ali ne, to sedaj ni važno — Ivo Brnčič, kasneje je prišla samo v službo dnevnih konkretnosti in ima danes zgolj dokumentarni značaj. To potrjuje nehotno, da je tudi del povojne dramatik pri nas navezal na prvi tip, medtem ko je drugi kot razvojno tvoren faktor izginil.

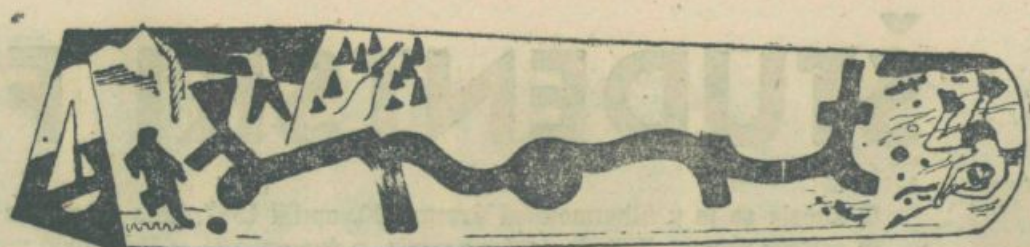
Tale poskus, da se opredeli podoba naše književnosti v razviharjenem času 1941—1945, je nastal na osnovi doživljaja gradiva, ki ga doba za tak namen nudi. Ni literarno-zgodovinsko stvarjen in učeniški, pač pa skuša biti esejistično živ in kolikor toliko problemski. Šlo mi je predvsem za obnovo doživljajskih sklopov, ki so vrtiliči našega človeka v brigadi, taborniku ali doma. Poskus je sintetičen po posameznih vrstah, ki sem jih razdelil po tem, kako so odganjale kvaliteto v slovensko zavest. V tem pa je tudi del njegove šibke točke. Sintezo je namreč tveganje pisati pred analizo. Analitični študij pa še ni dovolj. Okoristil sem se z gradivom, ki je ohranjeno, s spominjskimi članki, ki so bili objavljeni, zlasti pa z dvema analitičnima poskusoma: Viktorja Smoleta v Pogovorih o jeziku in slovstvu (Maribor 1955) in Filipa Kalana v Veseljem vetru (Ljubljana 1956). Poskušal sem se — kolikor je to bilo mogoče — izločiti preveč očitnim ponavljanjem vsakomur poznanih dejstev in to nadomestiti z lastnim doživljenjem in pogledom na problem. Toda človek je zrasel ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega. Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje, je treba reči: tole ni vsi smo jo direktno doživljali (sam se spadam ob vsem in z vsem, zato je kdaj težko ločiti pravejšino od svojega). Zato velja jemati gornje pisanje samo kot poskus, da se opredeli obseg in določi vsebina poljavnice, ki v slovenski zavesti živi pod pojmom: »Slovenska narodno-osvobodilna književnost«. Kolikor se nenehno ovrednotenje,

Najmočnejši človek na svetu, Adamson, se popularizira tudi tako...

Znano je že, da je bila 28. aprila na Taboru v okviru 50 letnice obstoja tega društva tekma najboljših slovenskih orodnih telovadcev. Obenem je bila to izbirna tekma za sestav telovadne vrste, ki bo tekmovala 19. maja v Pragi proti vrsti CSR telovadne organizacije ROH.

Kot običajno tudi ta telovadna prireditev ni preveč odjeknila in ni dovolj razgibala športne javnosti. Komentariji v časopisih so bili skopi, ocene pa površne. Spet ni bilo pravega razmerja pozornosti med omenjeno in ostalimi športnimi prireditvami istega dne. Seveda je lažje pisati o žogi in golih in podobno, kot pa o telovadni tekmi, ki je treba znati gledati ne samo z očmi ampak tudi z ostalimi čuti. Težko je videti v srca gledalcev, ki so vztrajali v »arenah« do konca prireditve od 9 do 14 ure, čutil pa sem iz njihovega ploskanja in odobravanja, da so nekaj doživljali, da so obogatili odšli domov.

Razmišljanje

PO TEKMI V ORODNI TELOVADBI NA TABORU

Kako pa novinarji? Kot po navadi so nabirali v svoje bežne predvsem »zvezde«. To je razumljivo, ni pa pravilno! In tekmovalci? O njih bi lahko pisali veliko. Kako izgledajo njihove priprave za

takšno tekmo, oziroma za vsak nastop, koliko naporov, koliko večerov žrtvovati, da si nabere moči in izuri svoje telo na orodju. Poleg tega opravljati svoj poklic ali študij, to ni šala.

Kdo so ti ljudje, ki so se odločili za najtežjo panogo telesne vzgoje, za panogo, ki zahteva največ časa, sistematične vadbe, vztrajnosti in samopremagovanja, za panogo, ki je večina naše mladine odklanja z ugotovitvijo »češ, se ne izplača«. Zanimivo, da se z vrhunsko orodno telovadbo ukvarjajo

PO DOLGEM IN POČEZ PO KITAJSKI

V okviru študentskega festivala je priredilo uredništvo Tribune ustni časopis v Študentskem naselju. Tja smo povabili med drugim znanega ljubljanskega košarkarja Kristančiča, ki je bil kot član jugoslovanske reprezentance na Kitajskem. V razgovoru z našim športnim urednikom je povedal nekoliko zanimivega, da smo se odločili prenesti ta pogovor tudi na papir.

Preden začneva o Kitajski, mi razloži zakaj ne nastopaš v moštvo?
Stara, skoraj že tradicionalna poškodba na nogi. Mislim pa, da ne bo tako resno in bom že čez nekaj tednov, najkmalje čez mesec dni, že nastopal za barve svojega kluba, se pravi Olympije.

All si bil kaj presenečen nad kvaliteto košarkarjev v Kitajski?
Sprva že. Vendar je naše presenečenje kaj kmalu upihnilo, ko smo videli, koliko jih je. Ne bom pretiral, če povem, da je košarkarsko igrišče skoraj na vsakem vogalu. Košarkarjev je toliko, da bi jih nihče natančno ne preštel. Razumljivo je, da je

izbra tolikšna, da ni težko najti dvesto takih, ki jih lahko postavijo nasproti vsakemu, še tako dobremu moštvo.

Kakšen je tvoj vtis o kitajskem športu?
To bi bil predolg odgovor, če bi ti hotel natančno odgovoriti na to vprašanje. Povem naj ti le dogodek z našega potovanja. Peljali smo se skozi neskončno ravnino z vlakom, ko se je vlak nenadoma ustavil. Pogledali smo skozi okna, misleč, da je nastala kakšna okvara na stroju ali na progi, pa smo presenečeno odprli usta in jih menda pozabili zapreti. Skoraj vsi potniki so namreč zapustili vlak in se podali na bližnji travnik. Zakaj? Če verjameš ali ne, vlak se je ustavil samo zato, da so se potniki malo razgibali, naredili par prostih vaj, ali kakor bi temu rekli po naše: deset minut fizikulture.

Gotovo si prišel v stik s kitajskimi študenti. Ali nam veš kaj povedati o njihovem študiju?

Naval na kitajske univerze je tak, da si tega sploh ne moremo predstavljati. Zato je seveda izbira stroga in tja pridejo samo taki, ki veljajo za najboljše. To je tudi razumljivo, saj je standard tistih, ki imajo izobrazbo mnogo višji od tistih, ki delajo na deželi. Tudi delavci na Kitajskem žive dobro. Zanimivo bo morda tudi to, da so v študentskih domovih na Kitajskem na letali za nas malo tučen problem. Študentje so toliko časa posevčali študiju, da za druge stvari sploh ni nič ostalo. Mnogi so celo zboleli od prehudega učnja. Zato so sklenili, da smejo študentje študirati največ do 17 ure popoldne. Potem pa imajo obvezni prosti čas. Njihova najvišja ocena na univerzah je 5 točk, povprečna ocena, ki jo dosežejo vsi kitajski študentje pa je 4,60! Vse to je razumljivo, če pomislimo, da se vsak študent boji dobiti negativno oceno na izpitu in zapustiti univerzo, kajti na izpraznjeno mesto čaka na tisoče novih kandidatov.

Nova športna komisija

Pred nedavnim je bila ustanovljena posebna športna komisija, ki bo skrbel za razvoj množičnega športa na univerzi in bo delovala popolnoma samostojno, ločeno od študentskega športnega društva Olympije.

Ze dolgo opažamo, da športno društvo Olympija ni zmoglo vsega, kar je bilo treba storiti za študentski šport. Popolnoma razumljivo je, da upravni odbor tega društva ni mogel urediti vsega, kar je prihajalo na njihovo zeleno mizo. Vse polno je bilo problemov pri posameznih klubih, pri delitvah finančnih sredstev, igriščih, telovadnicah in podobnem. Prav zaradi teh tekočih stvari je pravi študentski šport, ki naj bi našel svoje mesto na fakultetah, vedno ostajal ob strani.

Vedno smo poudarjali, da je treba posvetiti čimveč pozornosti fakultetnim, medfakultetnim in meduniverzitetnim tekmovanjem. Do tega nismo prišli, enostavno zato, ker so imeli klubi preveč dela z ligaškim tekmovanjem, ki je zanje seveda najbolj važno. Nespametno bi bilo obtoževati klube, da je bila njihova pot napačna, saj je popolnoma razumljivo, da si žele tekmovalci in prijatelji kluba čim večjega uspeha v tekmovanjih, medtem ko so razna tekmovanja množične narave zanje manj pomembna.

Prav zaradi vsega tega ima nova komisija široko področje dela. Organizirala bo medfakultetna tekmovanja, poživila športno življenje na fakultetah, vskladila športna tekmovanja med posameznimi oddelki in fakultetami naše univerze. Ena najvažnejših nalog bo vzgoja instruktorskega kadra, katerega prav za taka tekmovanja zelo primanjkuje.

Zdi se, da se bo športno življenje v kratkem zelo izpremenilo. Ni odveč upanje, da bomo kmalu dosegli tistih, za kar se borimo že dolga leta. Seveda bo vse steklo tako, kot je treba samo v primeru, če bodo za delo te komisije zagotovljena finančna sredstva. Menimo, da denar za take namene mora biti!

Pečar Borut

LESJAK, Partizan, Celje

večinoma študenti in dijaki. Le majhen je odstotek zastopnikov delavske mladine. Pod kakšnim pogojem in s kakšnimi težavami se večina njih bori pri študiju in v telovadnici, pa je »opet poglavje zase.

Sedanja slovenska elita, ki se je predstavila na Taboru: Urbanc - študent (državni reprezentant) Senica - študent, Kušar - študent, Pöschl - študent, Skaza - klepar (član državne reprezentance), Lesjak - dijak, Pahor - študent, Cerar - dijak, Trugar - dijak, Težak - uradnik, Kokole - dijak, Mesarič - študent, Vrenko - dijak, Srot - dijak. (O ženski telovadni eliti pa drugič).

Razveseljivo je, da so vsi brez izjeme perspektivni telovadci in še zelo mladi, da od njih lahko upravičeno pričakujemo še veliko, saj iz dneva v dan prepričljivo napredujejo. Poleg tega se vsak po svoje trudi za dostojno mesto v družbi.

Dva komentarja

Slab začetek

Prijatelji odbojke so nestrpno pričakovali pričetek odbojarskih tekmovalj. Zdelo se je, da so prireditelji preveč odlašali z začetkom, saj smo takorekoč že sredi pomladi. No, tokrat se je izkazalo, da pomlad ne pomeni dosti, vsaj na papirju ne. Zadnje nedelje, ko je bila na sporedu tekma med državnim ženskim odbojarskim prvakom Partizanom in Olympijo iz Ljubljane, je bilo namreč tako mrzlo, da so se tresli na igrišču gledalci, sodniki in seveda tudi igralci.

Državni prvak je prišel v Ljubljano s strahom. Prejšnje leto je namreč ekipa ljubljanskih študentk zmagala zelo dobro in v Beogradu dosegla rezultat 3:2, prav isto pa se je ponovilo v Ljubljani. Tudi začetek prve letošnje tekme je obetal, da Partizan ne bo imel lahkega dela. Ljubljankam so zaigrale lepo in borbeno ter dosegle v prvem nizu lepo zmago. Teško je reči, če jim je ta niz prinesel več koristi ali izgube. Po tem nizu so namreč, morda uverjene v zmago, zaigrale mnogo slabše in sploh niso predstavljale več resnega nasprotnika. Partizan je zaigral zelo dobro in zmagal brez kakršnihkoli težav. Rezultat je bil torej 3:1 v korist Beograjkank.

Pred pričetkom letošnjega tekmovanja smo slišali mnogo obetajočih napovedi za izid tega prvenstva. Mnogo je bilo taktik, ki so menili, da je prav Olympija tista, ki mora resno poseči v borbo za naslov državnega prvaka. Sedaj, ali vsaj za sedaj, je ena ugotovitev jasna: s tako izročno v zvezi: listi malo uspeha. Taka igra bo premalo tudi za druge ekipe, ne samo za državne prvake.

Če bi prišlo do posvora po tekmi, bi delali, da igralci nekako obtožujejo same sebe. »Trening je premalo resen, igra mo trojke, namesto da bi se učili lovljenja žog, servisov, točnjaž in drugih elementov igranja.« Vse to je morda res. Vedeči pa je treba, da je to šele začetek sezone. V nekaj tednih se lahko še marsikaj spremeni.

Za začetek — odlično

Čeprav smo začetek košarkarskega prvenstva pričakovali precej s strahom, saj nam naši niso obetali nič posebnega dobrega, se je vse začelo v najlepšem redu. Upajmo samo, da bo tudi konec dober.

TRIBUNA, list študentov ljubljanske univerze.
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva cesta 5a, telefon 31-162. — Urejuje uredniški odbor.
— Odgovorni urednik: Janko Popovič, študent prava. — Tekoči račun Komunalne banke 68-KB-1-27-57. — Letna naročnina 200 din.
— Rokopisov ne vračamo. — Tisk Časopisno založniškega podjetja Slovenski poročevalci.

Športna reportaža iz Nemčije

ŠPORT-DONOSEN POKLIC

Za prijatelja športa, še bolj pa za športnega novinarja, je Nemčija obljubljena dežela. O športu se lahko pogovarjaš s sopotnikom na vlakih, na tramvajih, lahko govoriš o tem v kavarni ali restavraciji in konec koncev tudi na vsakem cestnem vogalu, ko ljudje razpravljajo o zadnjih rezultatih, ki so zanje važni predvsem zaradi športne stave.

Ne samo to, šport je v Nemčiji tudi poklic, donosen poklic. Kdor je bil kdaj v Nemčiji, je morda na lastni koži občutil, da marke ni lahko zaslužiti, da je treba zanjo krepko pljunuti v roke. Prav športniki pa so morda tisti, ki marke na najlažji način spravljajo v žep. Posebno nogometni, boksarji in tenisaši se ne morejo prav nič pritoževati nad svojimi dohodki. Ni čudnega ni torej, če sili v Nemčijo precej tujevc. Med temi so najbolj pogosti športni strokovnjaki, ki pa nimajo vedno najboljših kvalifikacij. Marsikateri nogometni klub, ali kaka druga športna organizacija, si beli lase, kako bi se znebili takega »trenerja«, ki ne zna nič drugega kot ropati društveno blagajno. Sicer pa, to ni nič novega, take ljudi najdemo po vsem svetu, še celo pri nas doma.

• NOGOMETNA RENESANSA

Bil sem eden tistih, ki so si ogledali svetovno nogometno prvenstvo v Švici leta 1954. Bil sem v Münchenu, ko je prispela tja nemška nogometna reprezentanca po osvojitvi naslova svetovnega prvaka. Menda je bilo to sprejem, kakršnega ne bom več doživel. Čeprav je bilo sredi popoldneva, so bile vse trgovine zaprte. Na ogromnem trgu pred postajo se je zbrala več stotokoglarov množica, nešteti zvočniki so vsakih nekaj minut javljali. Vlak pride na kolodvor čez 10, 8, 5, 3 minute... V zraku letala, ki so vlekla za seboj trakove z napisi: Živeli reprezentanti. Množica je tulila...

To je bilo zadnje dejanje velike slave nemškega nogometna. Potem se je pričel propad. Izgubljali so tekmo za tekmo. Premagovali so jih boljši in slabši nasprotniki in Nemčija je bila pred letom dni prav na duu evropske nogometne lestvice. Nemčija — svetovni prvak — to je bil že smešen pojem, skorajda žaljivka. Če si kakemu Nemcu

omenil svetovno prvenstvo, se je obrnil v stran in te brez slovesa zapustil.

Danes je drugače. Nemški prijatelji nogometa svet dvigajo glave. V časopisih lahko beremo velike naslove: Zmaga za zmago. Pripravljamo se za svetovno prvenstvo in podobno. Nemci so preživeli najhujše in letos so zabeležili že drugo zelo lepo rezultata. Zmagali so dvakrat na tujem. Kot zmagovalci so zapustili stadion v Pratu na Dunaju in olimpijski stadion v Amsterdamu. V obeh mestih je bilo navijačev na pretek...

S kakim »daljnovidcem« lahko že razpravljaj o svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto na Švedskem. In marsikdo ti bo povedal, da bo Nemčija spet ena izmed »prvih violin«. Pretirano bi bilo, če bi prerokovali izumov preseženje, vendar Nemci so trmasti in pripravljajo se tako, kot morda nihče drug.

Se nekaj je značilno, čeprav je to samo obruben dogodek. Nemški zvezni trener Sepp Herberger je bolj popularen kot kdajkoli prej. Te dni je praznoval svoj 60. rojstni dan in vsi časopisi so bili polni njegovih slik, v vseh kinematografih so vrтели kratek film o njegovem delu in življenju, sprejeli so ga ministri v Bonnu in mu izročili posebna odlikovanja.

Vse to marsikaj pomeni...

• VSAKO NEDELJO NOV MILIJONAR

Nedelja je dan športa. Ne samo za tiste, ki si žele ogledati to ali ono prireditev, ampak predvsem za tiste, ki so ves teden predsedeli ob listku športne stave in delali vse mogoče kombinacije, računali vse možnosti in se nazadnje odločili za zmago, poraz ali neodločeno na svojem listku. To je velika stvar, saj lahko prinese težke denarce. Celotale, da izpremeniš ves način življenja. Z drugo besedo — čež noč lahko postaneš bogataš.

Vsako nedeljo najdemo v Nemčiji isto sliko. Tisti, ki imajo televizijske aparate si ogledujejo na platnu dopolne na nogometnih travnikih, ostali pa čepi pri radijskih sprejemnikih in vlečejo na ušesa rezultate. Vsako nedeljo ob sedmih zvečer se oglasi monoton glas radijskega napovedo-

valca: Za udeležence športne stave. Današnji rezultati in na koncu dobitki. Ponekod razočaranja in kletvice, tega ne bom več počenjal. Toda v ponedeljek lahko vidiš v časopisu sliko tistega, ki nese iz banke debel sveženj bankovcev in marsikdo pomisli: morda bom prav jaz tisti, ki bo prihodnji teden v časopisu. In tako spet vsak zavije na tisti vogal, kjer prodajajo stavne listke. spet študira in kombinira, pa navadi spet zaman...

Sicer pa, kaj bi brskali po tujem. Prejšnjo nedeljo smo začeli stavne listke z možnostjo milijonskega dobitka izpolnjevati tudi doma!

• KOŠARKARJI — ŠPORTNA BOMBA

S takimi nastopi so objavili nemški časopisi zmago nemških košarkarjev nad Francijo. Nemški košarkarji dostaj niso v svetu pomenili prav nič. Vendar, kot kažejo zadnji rezultati, so tudi tu pripravili novo presenečenje. Francija namreč slovi kot ekipa, ki sodi med najboljše v Evropi. Franciji nasproti se je sedaj v Evropi postavila le Sovjetska zveza in še ta bolj s polovičnim uspehom. Nihče ni pričakoval, da bo Nemčija lahko storila tisto, kar so zastoj poizkušali Italijani, Jugoslovani, Bolgari in drugi mojstri evropske košarke.

In zato ni čudno, če je sedaj kar naenkrat vse polno ljudi in košarkarskih stadionih, če so košarko postavili na drugo mesto v nemškem športu — takoj za nogometom.

• KAJ PA OSTALI?

Atletika, kolesarstvo, rokomet, to so športne panoge, ki se danes potegujejo za tretje mesto v Nemčiji. Menda ima največ pravice do tega mesta atletika, saj so dvorane vedno polne, atletski rezultati, ki jih Nemci dosegajo, pa so vedno blizu najboljših na svetu. Rokomet je mlada igra, vendar ima vedno več prijateljev, za nasprotnike pa si najraje izbirajo tekmovalce iz vzhodno evropskih držav.

Skromno je to pisanje o nemškem športu. Skromno zato, ker smo lahko zapisali samo tisto, kar daje nemškemu športu glavni pečat. Nismo pa pisali o nešteti majhnih igriščih, o kapitalističnem športu, ki razjeda skoraj vse športne organizacije, o športnih šolah, ki jih je v Nemčiji brez števila, o trenerskih inštitutih, kamor se hodijo izobraževati strokovnjaki iz vse Evrope. To bi bilo preveč. Kratka slika naj bo zaenkrat dovolj, o tem in onem pa morda v eni izmed prihodnjih števil.

Trado Žlajpah

ŠTUDENTSKI FESTIVAL

- Začelo se je v filharmonični dvorani 20. aprila 1957. Nato so sledile prireditve drugod. V študentskem naselju, v dvorani ZŠJ, v študentski menzi, v Drami, na igriščih pod Cekinovim gradom. Tako ves teden. Ne preveč hrupno. Toda tudi ne preveč slabo. Dostojna manifestacija študentov. Začeli smo s plesom, s prepričanjem, da smo uspeli in z upanjem, da se bodo prihodnje leto zopet srečali na odrskih deskah, pred mikrofonom in na igriščih vsi letošnji izvajalci programov in še drugi, novi in iz drugih republik.

Konferansje Dušan Kralj je kot vezalec posameznih točk spremljal nekatero prireditve.

Na otvoritveni prireditvi se je publiki med drugim zopet predstavil APZ Tone Tomšič, ki je po svojih kvalitetnih izvedbah dobro znan domači in tuji publiki.

Med festivalom so se v Ljubljani mudili tudi predstavniki študentskega tiska iz Skoplja, Beograda in Sarajeva, ki so se seveda obvezno povzpeli na grad. Sodelovali so pri ustnem časopisu, nekateri pa tudi na literarnem večeru.

Na literarnem večeru je imel največji uspeh sarajevski pesnik, urednik sarajevskega študentskega časopisa, Radivoje Marinković, ki je s svojimi čustvenimi pesnimi navdušil poslušalce.

Ustni časopisi so pri nas še precej neznana stvar, vendar so poslušalci na prvem študentskem ustnem časopisu z zanimanjem sledili živemu intervjuju med tov. Nedogom, ki je pripovedoval o Poljski in Jankom Popovičem.

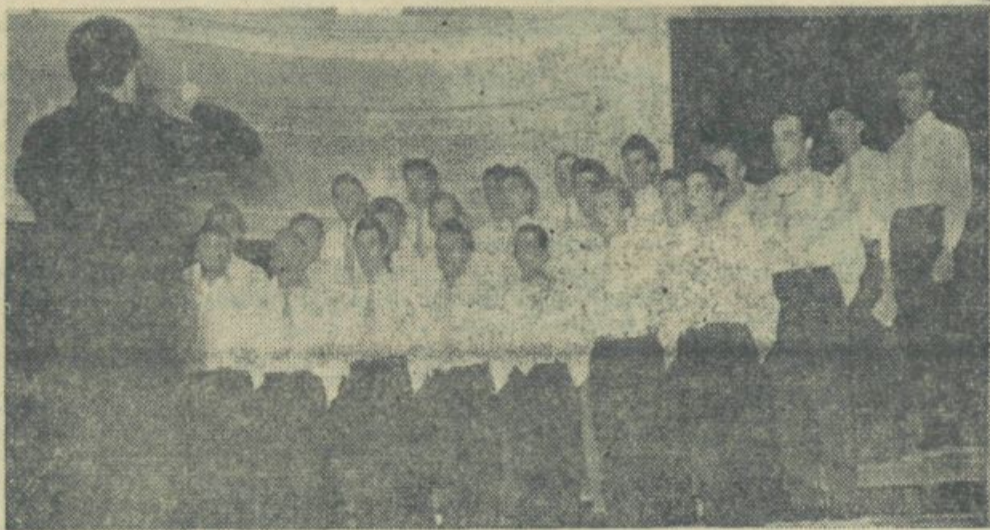
Skoraj takoj po Farmi, kjer so na študentskem gledališkem festivalu dobili zlato medaljo, je zagrebško študentsko gledališče prvič nastopilo na deskah ljubljanske Drami. Na sliki prizor iz enodejanke T. Wilderja *Došlo božično kosilo*.

Zadnja kulturna prireditev festivala je bila predstava Akademije za igralsko umetnost. Z uspehom so uprizorili deli Marjana Matkovića. Na koncu poti in Krizantemo. Na sliki Bogdana Brafuževa in Branko Dobrače v *Krizantemi*.

Študenti Akademije za upodabljalo umetnost so svoja dela razstavljali v Mali galeriji. Največ je bilo grafik, pa tudi nekaj olj in plastik. Razstavljali so Bernik, Rogelj, Knez, Sovre, Vovkova, Černe, Golia in Maček.

Presenečenje so vzbudili na festivalu člani slovenskega kvinteta, ki so v okviru krajskega večera zaigrali nekaj slovenskih narodnih in to s takim zanosom, da so dosegli pravi vihar odobravanja. Tudi slovenski kvintet je še mlada študentska kulturno-umetniška skupina, ki pa je neznana samo v Ljubljani, medtem ko so imeli po Sloveniji že dolgo vrsto uspešnih nastopov, saj znajo s svojim izvajanjem pritegniti poslušalce.

Pevski zbor primorskih študentov »Vinko Vodopivec« v Ljubljani še ni posebno znan, saj so to pot nastopili v njej šele drugič. Vendar pa so z izbranim in kvalitetnim sporedom na koncertu narodnih in umetniških pesmi dokazali, da spadajo med prvovrstne slovenske pevsko zbornice. Pod vodstvom dirigenta Antona Nanuta so nam z občutkom in uglasjenimi glasovi zapeli vrsto pesmi iz domače in tuje glasbene literature, med drugimi avtorje Srebotnjaka, Pahorja, Adamiča, Galusse, Garzonija, Hilmerca in drugih.

Medtem ko so bile kulturne prireditve ob večernih urah, pa so se ob popoldanskih urah zbirali športniki in ljubitelji športa na igriščih pod Cekinovim gradom. Na žalost je slabo vreme in odpovedi tekmovalcev iz Zagreba in Varaždina zmanjšalo število tekmovalcev. Tako smo lahko videli samo domače študentske športne skupine, ki so se pomerile v odbojki in košarki. Na sliki vidimo študente odbojkarje med tekmo na igrišču pod Cekinovim gradom.

